

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
ALPOLGÁRMESTERE

Ikt.: 102170/2018.

Ügyintéző: Takács Andrea

**Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének
Egészségügyi és Szociális Bizottsága**

Előterjesztés az Egészségügyi és Szociális Bizottság 2018. május 9. napján tartandó ülésére

**Javaslat
a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatására**

Előkészítésért felelős:

Dr. Szekanecz Noémi
osztályvezető
Szociális Osztály

Egyeztetve:

Polgári Máttyás
főosztályvezető
Gazdálkodási Főosztály

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Alakszai Zoltán
jegyző

Tisztelt Bizottság!

I. Tartalmi összefoglaló

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 90. § (2) bekezdése értelmében a hajléktalanok ellátása az Önkormányzat kötelező feladata.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 13. § (1) bekezdésének 10. pontja értelmében „A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása.”

Az Szt. 120. §-a alapján a helyi önkormányzat a szociális szolgáltatást egyházi vagy más, nem állami szervvel, egyházi fenntartóval vagy nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja. Ezen törvényi felhatalmazás alapján a hajléktalan személyeknek nyújtandó szociális szolgáltatások ellátásával az Önkormányzat három szervezetet bízott meg, Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének V-110/16.499/2007. számú határozata alapján 2007. július 2. napján került sor az ellátási szerződések megkötésére a Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetével és a „Napfényt az Életnek” Alapítvánnyal, valamint a VIII-172/5241/2013. számú határozat alapján 2013. október 30. napján a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel. Mindhárom ellátási szerződésben rögzítésre került, hogy az ellátási szerződés alapján elvégzett közfeladatra tekintettel, a szolgáltatásért az Önkormányzat a mindenkori költségvetésben meghatározott támogatási összeget biztosít.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat 2018. évi költségvetésének megállapításáról szóló 2/2018.(III.6.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Rendelet) alapján a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatására 30.000.000,-Ft került elkülönítésre. A Rendelet 22.§ (1) bekezdésének ca) pontja értelmében, a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatása előirányzat felhasználásáról az Egészségügyi és Szociális Bizottság dönt.

A hajléktalanok ellátása területén a három szervezet az alábbi tevékenységeket végzi:

1. Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete

A Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete (a továbbiakban: Vöröskereszt) 1994. január 1. óta Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján működteti Miskolc, Baross Gábor utca 13-15. szám alatt lévő Hajléktalanokat Gondozó Központját. Az intézmény az alapellátásoktól a szakosított ellátásokig komplex

tevékenységi körrel áll a Miskolcon és vonzáskörzetében életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan személyek rendelkezésére. A kliensek számára nyújtott szolgáltatások köre folyamatosan bővül.

A Hajléktalanokat Gondozó Központ a régió (a város) legnagyobb számú klienskört ellátó intézménye, az engedélyezett férőhelyek száma 340 fő, amely a téli időszakban további 35 fő férfi és 23 fő női időszakos férőhellyel kerül bővítésre. A városban egyedülként a Vöröskereszt biztosít a hajléktalanok számára ingyenes férfi és női éjjeli menedékhelyet, valamint a téli krízis időszakban „időszakos” férőhelyeket.

1.1. A működtetett ellátási formák

- Népkonyha
- Utcai Szociális Munka
- Nappali Melegedő
- Éjjeli Menedékhely
- Időszakos férőhelyek: 35 férfi és 23 nő
- Átmeneti szálló
- „Hajlék” Szociális Otthon
- Egészségügyi Szolgálat
- Jogsegély Szolgálat

1.2. Az ellátotti célcsoport

Az intézmény ellátottai - többnyire rokkant nyugdíjas, állami gondoskodásból kikerülő, büntetés-végrehajtási intézetből szabadult, jellemzően valamilyen szenvedélybetegségben szenvedő, hajléktalanná vált személyek.

1.3. Fejlesztések

Kiemelt figyelmet fordítanak a szolgáltatások működtetéséhez kapott épületek állagmegóvására, fejlesztésére, modernizálására. A fejlesztéshez szükséges anyagi háttérrel saját, illetve pályázati forrásból fedezik.

2016. évben a „Hajlék” Szociális Otthonban megtörtént a teljes fűtési rendszer modernizálása, mely magában foglalta a radiátorok cseréjét, új gázkazán beszerelését.

Az Utcai Gondozószolgálat munkavégzéséhez elengedhetetlen a gépkocsi használat, a meglévő 11 éves gépjármű helyett a fenntartójuk egy új SUZUKI VITARA-t vásárolt.

2017. évben a nappali melegedőben valamennyi nyílászáró cseréje megtörtént, műanyag ablakok kerültek beszerelésre.

Az Átmeneti Szálló bútorzatának egy részét lecserélték, az Éjjeli menedékhelyre ágyak, matracok kerültek beszerzésre. Az Idősoththonban teljesen új textíliák (ágynemű, lepedő, törülköző) kerültek megvásárlásra.

A megvásárolt két darab ipari mosó- és szárító gép mellé a kliensek által használt centrifugából és mosógépből az elmúlt két évben 10-10 db került megvásárlásra.

Az Éjjeli menedékhely hálólhelyiségei, a lakószobák festése, a vizesblokkok felújítása, a tárgyi eszközök cseréje folyamatosan történik.

1.4. A szolgáltatások iránti igény alakulása

Az elmúlt időszakban nem emelkedett a szolgáltatást igénybe venni kívánók száma, új szolgáltatás nem került bevezetésre.

1.5. A szolgáltatást igénybe vevők száma 2017. évben

Fenntartó	Szolgáltatás fajtája	Engedélyezett férőhelyek száma/fő	Ellátottak száma/fő 2017.	Férőhely kihasználtság 2017. (%)
Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete	Nappali Melegedő (alapszolgáltatás, ingyenesen igénybe vehető)	100	303 napi átlagban: 133	133
	Népkonyha (alapszolgáltatás, ingyenesen igénybe vehető)	200	össz. igénybevevő éves: 238 napi átlagban: 200	100
	Utcai Gondozószolgálat (alapszolgáltatás, ingyenesen igénybe vehető)	2 egység	213	nem releváns

Éjjeli Menedékhely (alapszolgáltatás, ingyenesen igénybe vehető)	80	össz. igénybevevő éves: 247, napi átlagban: 80	100
Időszakos Éjjeli Menedékhely (alapszolgáltatás, ingyenesen igénybe vehető)	58	58	100
Átmeneti Szálló (átmeneti elhelyezést nyújtó ellátási forma, térítési díj ellenében vehető igénybe)	100	össz. igénybevevő éves: 156 napi átlagban: 100	100
„Hajlék” Szociális Otthon (szakosított ellátási forma, tartós bentlakást biztosít, térítési díj ellenében vehető igénybe)	60	össz. igénybevevő éves: 70 napi átlagban: 60	100

1.6. Fejlesztési elképzeléseik a jövőre vonatkozóan

A fenntartó sikeresen pályázott az időszakos éjjeli menedékhely felújítására, korszerűsítésére, akadálymentesítésére, mely egy személyszállító felvonó beszerelését is jelenti. Mivel az időszakos éjjeli menedékhely és a szociális otthon egy épületben működik, így az otthon akadálymentesítése is megoldódik.

Továbbá tervezik a főzőkonyha felújítását és a szociális otthon bútorzatának teljes cseréjét.

Tárgyalást kezdeményeztek a Miskolc Holding Zrt. illetékes vezetőivel, a Baross Gábor úton, használaton kívüli, felújításra szoruló helyiség használatra történő, valamint 10 felújítandó

bérlakás átadásáról. Amennyiben a pályázatuk és a tárgyalások sikeresek lesznek, külső lakhatási lehetőséget tudnak adni a pároknak, a családoknak, a gyermeket váró klienseiknek, mely elősegíti a bekerülőknél a társadalomba való visszailleszkedést.

A jövőben is igyekeznek a hajléktalan ellátással kapcsolatban felmerülő igényekre, változásokra reagálni és professzionális szociális tevékenységet végezni, a társszervekkel, a hatóságokkal, az önkormányzattal továbbra is partneri viszonyt ápolni.

2. Napfényt az Életnek Alapítvány

2.1. Hajléktalanok, Szegények Egészségügyi és Mentálhigiénés Háza

A Napfényt az Életnek Alapítvány által működtetett intézményrendszer egy lépcsőzetes, egymásra épülő, de átjárható rendszert képez Miskolc városban a hajléktalanok ellátásában. A hozzájuk forduló rászorulóknak a szociális alap-, szakellátáson, valamint az egészségügyi ellátáson keresztül lehetőséget kapnak krízishelyzetük feloldására, jövőjük megváltoztatására.

2.2. A szállást nyújtó részlegek célja, feladata

A hajléktalan ember rehabilitációja a fizikai állapot, a mentális állapot és szociális helyzet mentén zajlik. A társadalmi reintegráció érdekében minimális cél, hogy a programot befejező személy tartósan képes legyen önmaga munkajövedelemből történő fenntartásra, valamint biztonságos lakhatásának megteremtésére és megtartására.

2.3. A működtetett ellátási formák

a) Nappali melegedő

A Nappali Melegedő 100 fő befogadására alkalmas, a hét öt napján napi nyolc órában áll a rászorulóknak rendelkezésére.

Szolgáltatásai: személyi tisztálkodás, ruházat mosása, étkezés, pihenés és egyéb személyre szabott segítségnyújtás.

b) Utcai Gondozószolgálat

Célja, feladata:

- Első alkalommal a terepen azonnali segítség, tájékoztatás a szociális szolgáltatásokról, amelyekre jogosult és azok igénybevételének módjáról.
- Ártalomcsökkentés – az alapvető fizikai és mentális szükségletek kielégítésével – az ellátórendszerek megkeresésével.

- Rendszeres, helyhez és időhöz kötött alapszükségletet kielégítő segítségnyújtás biztosítása vagy közreműködés megszervezésükben (célzott étkeztetés, ruhaosztás, stb. a szükséglethez alkalmazkodva minden munkanapon biztosított).

c) Rehabilitációs Célú Átmeneti Szálló:

A szálló 50 férőhellyel működik. Az elhelyezést 2-3-4 és 8 ágyas szobákban biztosítják (1+1 évig).

d) Rehabilitációs Otthon:

Az Otthon 32 fő részére biztosít elhelyezést 2-3-4 ágyas szobákban (3+2 évig).

e) Külső lakhatási program:

A rehabilitációs program részeként, az intézmény külső intézményi férőhely formájában, két helyszínen tart fenn lakást, amely az utógondozás terepeként az önálló életvitel stabilizálását segíti elő.

f) 24 órás Egészségügyi Centrum - Orvosi rendelő – Fertőtlenítő Állomás

Folyamatosan működtetik a 24 órás Egészségügyi Centrumot, melyben biztosítják az állandó háziorvosi és ügyeleti ellátást a hozzájuk forduló hajléktalanok részére. A háziorvosi szolgáltatás mellett biztosított a mozgó orvosi ellátás, mely segítséget nyújt és szükség esetén ellátó helyre szállítja a közterületen található, egészségügyi ellátásra szoruló hajléktalanokat. A 24 órás ingyenes orvosi alapellátás részeként 15 ágyas betegszobát és 3 ágyas megfigyelőt működtetnek a kórházból kikerült, de még ápolásra, gondozásra szorulóknak.

Az Egészségügyi Centrum fejlesztése, illetve a személyi fertőtlenítés higiénikus megvalósítása érdekében egy önálló Fertőtlenítő Állomást működtetnek 2012. október 1. napjától.

2.4. A szolgáltatást igénybe vevők száma 2017. évben

Fenntartó	Szolgáltatás fajtája	Engedélyezett férőhelyek száma/fő	Ellátottak száma/fő 2017.	Férőhely kihasználtság 2017. (%)
Napfényt az Életnek Alapítvány	Nappali Melegedő	100	25.418 napi átlag: 101,2	101,2
	Utcai Gondozószolgálat	-	3.509 napi átlag: 13,92	-
	Rehabilitációs Célú Átmeneti Szálló	50	16.995 napi átlag: 46,56	93,12
	Rehabilitációs Otthon	32	10.252 napi átlag: 28,08	87,77
	Külső férőhely	4+4	5	62,5
	Egészségügyi Centrum	-	napi átlag: 16	-

2.5. Fejlesztési elképzelések a jövőre vonatkozóan

Tekintettel arra, hogy a korábban tervezett fejlesztéseit megvalósította – a Fertőtlenítő Állomás létrehozásával – a jövőben ennek a rendszernek zavartalan működését szeretnék biztosítani.

3. Máltai Szeretetszolgálat

3.1. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza integrált intézményben hajléktalan ellátás területén az alábbi szociális szolgáltatások működnek:

- **Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása**
- **Népkonyha**
- **Regionális Hajléktalan Diszpécerszolgálat** a Hajléktalanokért Közalapítvány támogatásával
- **Utcai szociális szolgálat**

3.2. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

A Szállón 50 fő otthontalanná vált férfi befogadására van lehetőség, krízis időszakban ez a létszám 65-70 főre is változhat. Krízis időszakban, telt ház idején éjszakánként 15-24 fő számára biztosítanak pótágyat, matracot.

Az intézmény a szakosított ellátási formán belül az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- szociális és mentális ellátás
- étkeztetés
- ruhával, textíliával, ágyneművel való ellátás, a rendeletben meghatározottak szerint
- személyes és használati tárgyaik biztonságos megőrzése
- tisztálkodási lehetőség és tisztítószerek biztosítása
- orvosi ellátás a jogszabályban meghatározott hivatalos rendelési idő szerint
- ingyenes jogsegélyszolgálat heti két alkalommal

Az elmúlt év kritikus időszaka a téli krízisellátás, mely folytatódik az idén is, erősen próbára tette és teszi munkabírásukat. Meggyőződésük, hogy egyre nagyobb az igény az intézmény vonzáskörzetén belül, egy beruházandó alapellátásra: nappali melegedőre és éjjeli menedékhelyre. A két ellátási egység megoldást jelentene több fennálló problémára, pl. a zsúfoltság okozta károk kivédése, a bentlakók és az éjszakát töltő kliensek közti folyamatos konfliktusok elkerülése.

3.3. Hajléktalanok Közfoglalkoztatása (mintaprogram)

2017. március 1-től megemelt létszámmal folytatódott a hajléktalan emberek közfoglalkoztatása Miskolc városában. A munka szervezését a Városgazda Nonprofit Kft. végzi. A feladatok között szerepel a fasor gondozás, korlátfestés, stb. A Máltai Szeretetszolgálat 12 fő hajléktalan ellátottját

mentorálja a hajléktalan közfoglalkoztatási mintaprogramban. A program célja, hogy ne csak otthont nyújtsanak az átmenetileg fedél nélkül maradt embertársaiknak, hanem segítsenek nekik visszatérni a munka világába, így megteremteni az alapját a biztos egzisztenciának. Két szociális munkásuk mentorálja a közfoglalkoztatottakat, hogy a mindennapokhoz segítséget és támogatást nyújtsanak.

3.4. Népkonyha

A Népkonyhán munkatársaik egy tál meleg étellel és pékáruval várják a rászorulókat. Naponta 150 olyan személynek tudnak itt ellátást biztosítani, akik e nélkül valószínűleg nem jutnának meleg ételhez. Az étkezés mellett pedig szociális szakembereik az ellátást igénybe vevők egyéb szükségleteiben is igyekeznek segítséget nyújtani.

2017-ben ez a szolgáltatás 249 napot és 37.350 adag ételt jelentett, továbbá az Eurest Kft. által felajánlott 1 napi adománybédéllel összesen 37.500 adag étel került kiosztásra.

Az ebédet az Eurest Étteremüzemeltető Kft. biztosítja a helyszínre történő kiszállítással. Az ebéd tartalmazza az előírásoknak megfelelő kalóriamennyiséget. Jelenleg 414 fő szerepel nyilvántartásukban, melyből minden nap 150 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

3.5. Utcái Szociális Szolgálat

Ezen szociális alapellátás keretében a szolgálat első számú célcsoportja az éjszakáit közterületen, vagy nem lakás céljára szolgáló helyen töltők, vagyis az utcán élők, továbbá akik lakhatásukat területhasználattal, általában lakás céljára nem, vagy csak részben alkalmas helyen oldják meg.

Az ellátás hatékonysága érdekében Miskolc városában együttműködési megállapodást kötött a három hajléktalanellátó szervezet, mely az utcai szolgálatok területének felosztására is vonatkozik.

3.6. Krízisautó működtetése

Az Utcái Gondozószolgálat krízisautót működtetett 24 órában Borsod-Abaúj-Zemplén megye egész területén. A kiszállítás a diszpécserszolgálat közvetlen együttműködésével, koordinálásával történik. Az autót fel van szerelve hálósákkal, takaróval, élelmiszerekkel, alapvető gyógykészítményekkel, tiszta, meleg ruhával. A szolgáltatás célcsoportja a közterületen krízishelyzetbe került hajléktalan személyek, cél pedig a közvetlen életveszély elhárítása, továbbá, hogy a kliens a megfelelő hajléktalan ellátó, vagy egészségügyi intézménybe kerüljön.

3.7. Diszpécser Szolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Észak-magyarországi Régiója 2013. február 1-től látja el az észak-magyarországi regionális diszpécser-szolgálati feladatokat Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyékben. A szolgálathoz a tavalyi évben 3533 hívás érkezett. A régióban működő hajléktalanellátó intézmények kapacitásait pontosan, naprakészen ismerik. Kiterjedt adatbázisuknak és naprakész kihasználtsági adatok ismeretüknek köszönhetően sikerült a krízishelyzetbe került egyéneket, családokat megfelelő módon elhelyezni.

3.8. Fejlesztési elképzelések a jövőre vonatkozóan

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Észak-Magyarország régió tervei között szerepel az Árpád úti épület felújítása, bővítése pályázati forrásokból és új szolgáltatási egység /Időszakos éjjeli menedékhely/ kialakítása. Terveik között már évek óta szerepel Nappali melegedő kialakítása is új telephelyen.

További fejlesztési alternatívaként a támogatott lakhatás megvalósításában is gondolkodnak, mivel a reintegráció folyamatában ez egy fontos, de jelenleg hiányzó lépcsőfok. Erre a célra szociális bérlakásokra lenne szükség.

3.9. A szolgáltatást igénybe vevők száma 2017. évben

Fenntartó	Szolgáltatás fajtája	Engedélyezett férőhelyek száma/fő	Ellátottak száma/fő 2017.	Férőhely kihasználtság 2017. (%)
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása	50	50	100
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Utcai Szociális Szolgálat	1 egység	140	-
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	Népkonyha	150	150	100

Fentieket figyelembe véve javaslom, hogy a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatására elkülönített 30.000.000 Ft összeget a Bizottság az elmúlt évhez hasonlóan, az alábbiak szerint ossza fel:

Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete:	18.000.000 Ft
„Napfényt az Életnek” Alapítvány:	5.000.000 Ft
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület:	7.000.000 Ft

II. Előzmények

A korábbi években a hajléktalanokat ellátó civil szervezetek részére a költségvetési rendelet konkrétan meghatározta a támogatás összegét. 2012. évtől a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatása keretösszezből támogatás odaítélésére az Egészségügyi és Szociális Bizottság jogosult.

A hajléktalan ellátást végző civil szervezetek tevékenysége szerves részét képezi az Önkormányzat szociális ellátórendszerének, az Möt. szerinti kötelező önkormányzati feladatot ellátási szerződés keretében látják el.

A 2017. évi támogatáshoz kapcsolódó elszámolási kötelezettségének mindhárom szervezet eleget tett, így a jelen előterjesztés szerinti támogatás nyújtásának nincs akadálya.

III. Várható szakmai hatások

A hajléktalan ellátással foglalkozó civil szervezetek támogatásával a hajléktalanokat ellátó rendszer működtetése és színvonalának megőrzése továbbra is biztosított lesz a városban.

IV. Várható gazdasági hatások

A hajléktalan ellátást végző civil szervezetek az Önkormányzattól kapott támogatást, kizárólag a velük megkötött ellátási szerződésben foglalt célok megvalósítására fordíthatják.

V. Kapcsolódások

Az előterjesztés az alábbi jogszabályokhoz kapcsolódik:

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény,
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat 2018. évi költségvetésének megállapításáról szóló 2/2018. (III.6.) önkormányzati rendelete.

VI. Javaslat a sajtó tájékoztatására

A sajtó tájékoztatása indokolt.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Miskolc, 2018. május.....07.....

[Handwritten signature]
.....
Dr. Kiss János
alpolgármester

Határozati javaslat

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Egészségügyi és Szociális Bizottsága megtárgyalta a „**Javaslat a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatására**” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

Tárgy: A hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatása

1. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Egészségügyi és Szociális Bizottsága a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetek támogatására a 2018. évi költségvetésben elkülönített 30.000.000.- Ft összeget az alábbiak szerint osztja fel:

- Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete: 18.000.000 Ft
- „Narfényt az Életnek” Alapítvány: 5.000.000 Ft
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület: 7.000.000 Ft

Felelős: Bizottság elnöke

Végrehajtásért felelős: Lakosságszolgálati Főosztály

Közreműködik: Gazdálkodási Főosztály

Határidő: azonnal

2. A Bizottság felkéri a Polgármestert, hogy a hajléktalanok ellátását biztosító szervezetekkel a támogatási szerződést kösse meg.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Lakosságszolgálati Főosztály

Közreműködik: Gazdálkodási Főosztály

Határidő: 2018. június 30.